

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Jenny Hertz
0171-626298
jenny.hertz@enkoping.se

Tekniska nämnden

Uppföljning årsplan och budget tertial 2 2023

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

1. Redovisningen av årets andra verksamhetsuppföljning för tertial 2 2023 läggs till handlingarna.
2. Redovisningen av årets andra tertialbokslut 2023 läggs till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Utifrån nämndplanens målsättningar och förvaltningens kvalitetsindikatorer görs en uppföljning med prognostiserat utfall till tekniska nämnden i maj och september 2023. En slutlig uppföljning görs i februari 2024 i årsbokslutet. I den bifogade rapporten redovisas verksamhetsuppföljning för tertial 2.

I enlighet med kommunens tidplan för ekonomisk redovisning redovisar förvaltningen en delårsrapport för perioden januari till juli 2023.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen har analyserat framdriften i aktiviteter, inverkan av omvärldsfaktorer och utfallet för måluppfyllnad av nämndmål och kvalitetsindikatorer. Utifrån det rådande omvärldsläget har vi haft fokus på effektiviseringar, säkring av pågående projekt och hantering av ekonomiska konsekvenser. Läget är besvärligt både i nutid och risk finns att 2-5 år framåt kommer att bli mycket utmanande för hela samhället.

Uppföljningen med prognos av våra mål visar att de flesta av målen går i rätt riktning med undantag för några områden, se bilaga. Vid uppföljningen av kvalitetsplanen för tertial ett har vi inga avvikelser utan har klarat våra leveranser.

De prioriteringar där vi inte är på rätt väg är:

- Gång- och cykelväg till Haga
- Markförsörjning för skola och på landsbygd
- Utveckling av Joar
- Utveckling av social hållbarhet i våra upphandlingar

- Utvecklingen av hamnområdet

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2023 uppgår till 129,6 miljoner kronor och prognosen för helår är 130,7 miljoner kronor. Det innebär ett underskott på 1,1 miljoner kronor för Tekniska nämndens löpande drift. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader kopplat till index i avtal för vinterväghållning och samhällsbetalda resor. För att hantera dessa kostnadsökningar har vissa rekryteringar förskjutits i tid och på så sätt skapat ett överskott mot budget. Även verksamheten för fastighet har ökade kostnader för externa hyror på grund av indexhöjningar i hyresavtal, men verksamheten har kunnat parera detta med andra kostnadsjusteringar.

Tekniska nämndens budget för specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar är 17,5 miljoner kronor. Prognosen för helår 2023 är 13,0 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ett överskott från budgeten för uthyrda fastigheter, då kommunen har hög grad av uthyrning av sina fastigheter vilket visar på ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen.

Total driftbudget för förvaltningens skattefinansierade verksamhet uppgår till 147,1 miljoner kronor och prognosen är 143,7 miljoner kronor. Det innebär ett totalt överskott på 3,4 miljoner kronor för förvaltningen. Detta kan dock ändras under året, då många verksamheter är säsongsbetonade och rådande inflation kan komma att påverka kommande inköp. Förvaltningens arbete med besparingar kan dock motverka effekten för kostnadsökningar.

Bilaga: Delårsrapport årsplan och budget tertial 2 2023.

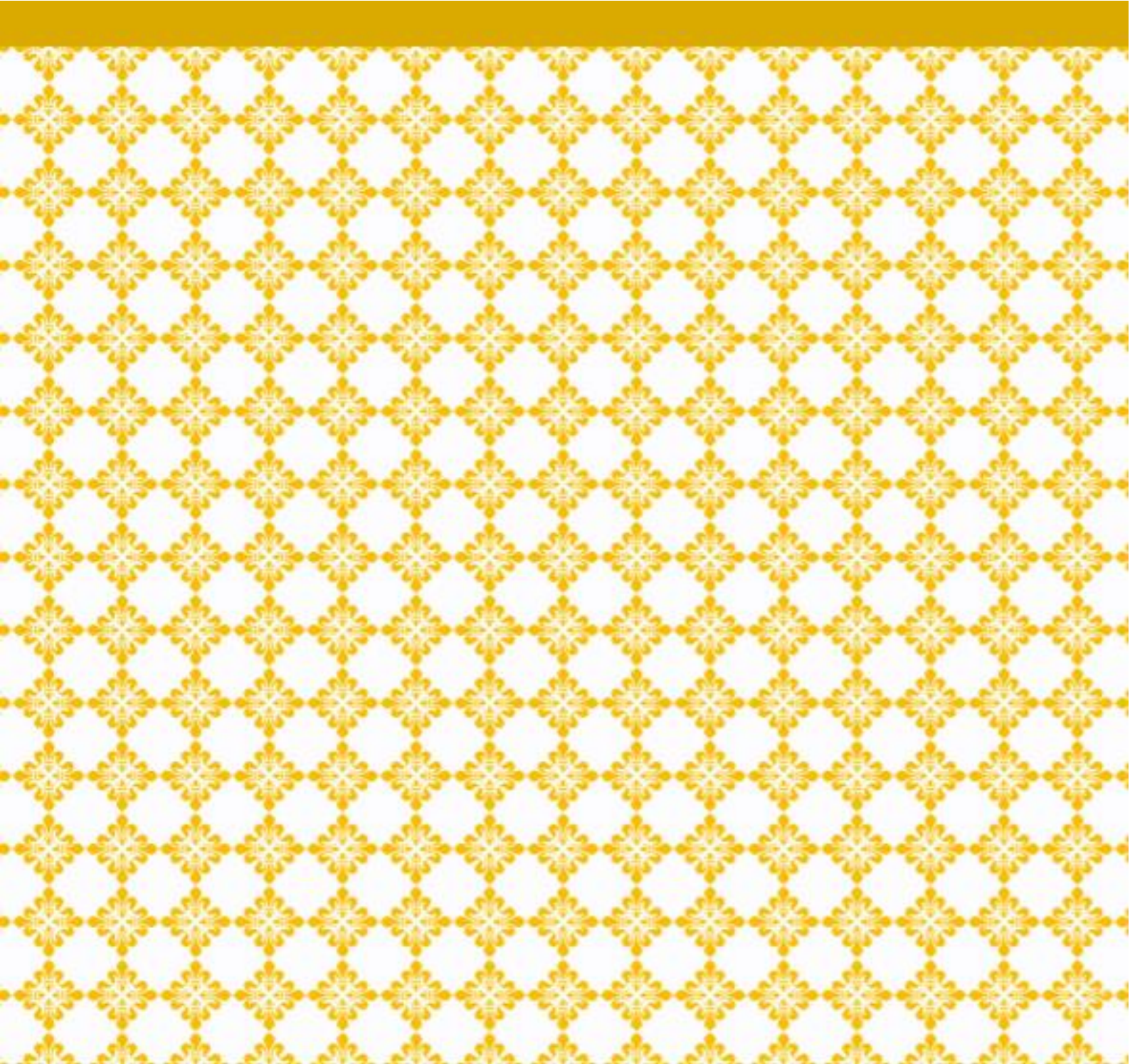
Frida Magnusson
Stabschef
Enköpings kommun

Jenny Hertz
Business Controller
Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunstyrelsen

Delårsrapport augusti 2023

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	4
2 Uppdrag och ansvar	5
3 Väsentliga händelser	6
4 Uppföljning verksamhetsmål	7
5 Uppföljning medarbetarmål.....	20
6 Uppföljning ekonomi	22
7 Investeringsredovisning	30
8 Förväntad utveckling.....	35
9 Internkontroll	36
10 Uppföljning kvalitetsplan.....	37
11 Verksamheten för vatten- och avlopp.....	42

1 Sammanfattning

Förvaltningen har stort fokus på förbättringsarbete och arbetar aktivt med kostnadseffektiviseringar för att nå en budget i balans. Arbetet pågår med flera kommunövergripande processer så som ett gemensamt samhällsbyggnadsflöde, intensivt arbete med översiktsplanering och projekt för minskad energiförbrukning. Samt nya arbetsformer inom förvaltningen med detaljplaneprocessen och lokalförsörjningen. Förvaltningens medarbetare arbetar även med flera stora investeringsprojekt.

Förvaltningen har analyserat framdriften i aktiviteter, inverkan av omvärldsfaktorer och utfallet för måluppfyllnad av nämndmål och kvalitetsindikatorer. Utifrån det rådande omvärldsläget har vi haft fortsatt fokus på beredskapsfrågor, säkring av pågående projekt och hantering av ekonomiska konsekvenser. Läget är besvärligt både i nutid och risk finns att 2-5 år framåt kommer att bli mycket utmanande för hela samhället.

Uppföljningen med prognos av våra mål visar att de flesta av målen går i rätt riktning med undantag för några områden.

De mål där vi inte är på rätt väg är:

- sjukfrånvaron som ligger högt under första kvartalet
- förseningar för planerade vattentjänstområden och kulturhus Joar
- kvarvarande uppdrag med hamnen och gång- och cykelväg till Haga
- etablering av fler samarbeten med föreningsliv och företagare
- målsättningen för ekologiska livsmedel (prisbild och tillgång)

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2023 uppgår till 129,6 miljoner kronor och prognosen för helår är 130,7 miljoner kronor. Det innebär ett underskott på 1,1 miljoner kronor för Tekniska nämndens löpande drift. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader kopplat till index i avtal för vinterväghållning och samhällsbetalda resor. För att hantera dessa kostnadsökningar har vissa rekryteringar förskjutits i tid och på så sätt skapat ett överskott mot budget. Även verksamheten för fastighet har ökade kostnader för externa hyror på grund av indexhöjningar i hyresavtal, men verksamheten har kunnat parera detta med andra kostnadsjusteringar. Detta motsvarar en besparing på 12 miljoner kronor inom budgeten som fastighet hanterar.

Tekniska nämndens budget för specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar är 17,5 miljoner kronor. Prognosen för helår 2023 är 13,0 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ett överskott från budgeten för uthyrda fastigheter, då kommunen har hög grad av uthyrning av sina fastigheter vilket visar på ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen.

Total driftbudget för förvaltningens skattefinansierade verksamhet uppgår till 147,1 miljoner kronor och prognosen är 143,7 miljoner kronor. Det innebär ett totalt överskott på 3,4 miljoner kronor för förvaltningen. Detta kan dock ändras under året, då många verksamheter är säsongsbetonade och rådande inflation kan komma att påverka kommande inköp. Förvaltningens arbete med besparingar kan dock motverka effekten för kostnadsökningar.

2 Uppdrag och ansvar

Tekniska nämnden i Enköpings kommun ska se till att det finns välskötta kommunala fastigheter, rent vatten, fungerande och säkra vägar, grönområden och parker samt bra och goda måltider.

Samhällsbyggnadsförvaltningen är tekniska nämndens tjänstemannaorganisation. Förvaltningen har cirka 350 anställda och leds av förvaltningschef Gunilla Fröman.

På förvaltningen har vi verksamheterna:

- Fastighet (inkluderar strategisk lokalförsörjning och städservice)
- Måltidsservice
- Allmän plats (park, gata och trafik samt samhällsbetalda resor)
- Strategisk planering
- Mark- och exploatering
- Vatten- och avlopp

3 Väsentliga händelser

Utifrån det ändrade omvärldsläget har vi under året haft fokus på beredskapsfrågor, energitillgång och hantering av ekonomiska konsekvenser. Samtidigt har vi haft skiftningar i vädret som varit utmanande att hantera med halkbekämpning, torka och sedan stora flöden av vatten. När det som i år händer mycket i både omvärld och med väder i samband med ökade kostnader och minskade budgetram finns det svårigheter att parera vilket kommer att påverka leveranserna framåt.

Kriget i Ukraina fortsätter att påverka våra verksamheter både direkt och indirekt, nedan har vi sammanställt de faktorer som vi identifierat i vår omvärldsbevakning

Nuvarande utveckling påverkar pris och tillgång på	Samhällseffekter	Påverkan på förvaltningsnivå, SBF
- Drivmedel- Konstgödning- Livsmedel- Står och metallvaror- Trä- Elektricitet- Gas- Komponenter- Kakel och klinkers- Kemikalier	- Hantera effekterna från pandemin- Stora svängningar i priser- Budgetprioriteringar- Beredskapsläge- Flyktingströmmar- Möjliga ransoneringar- Höjda räntor- Minskad konsumtion- Ökad risk för arbetslöshet- Minskad livsmedelsproduktion- Risk för ökad polarisering- Ökad psykisk ohälsa- Fler hamnar i relativ fattigdom	- Stora kostnadsökningar över lag- Budget och ambitionsprioriteringar- Stora projekt pausas- Förseningar i tidplaner för projekt- Dyrare måltider - Prioritering av måltider för att hålla budget- Ökade kostnader för entreprenörer/logistik- Svårt att klara drift och reinvesteringar pga materialbrist- Ej slutförda upphandlingar- BeredskapslägeSBFs påverkan på andra förvaltningar:- Ökad kostnad per måltid- Högre internhyror
Möjliga risker och hot		
Den relativa fattigdomen ökar i takt med inflation och ökade kostnader. Dataintrång och cyberattacker. Ökad polarisering både mellan stad och land samt samhällsgrupper (ekonomiska skillnader). Rädsla som orsakar samhällsstörningar/konflikter. Desinformation och påverkanskampanjer.		

4 Uppföljning verksamhetsmål

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
Delaktighet och demokrati	Mål 1: Det finns flera ändamålsenliga sätt att komma i kontakt med kommunen och man får snabba svar på sina frågor	<p><i>Följs inte upp på teknisk nämnd</i></p> <p style="text-align: right;"> Bedöms ej</p>
	Mål 3: De som bor på landsbygden känner att deras del av kommunen också utvecklas	<p>Park och natur samverkar med regionen, upplandstiftelsen, SBF och UPF om att rusta del av sträckan Enköping-Håbo. Provcykelning genomfördes den 18:e augusti. Sträckan som rustas upp ska skapa möjligheter för fler på landsbygd att med cykel nå de två destinationerna. Förbättringar av led från Främjarstugan och söderut planeras tillsammans med Upplandsstiftelsen (t.ex. spänger där det blir mycket stående vatten som hindrar de som vandrar). På grund av besparingar görs troligen bara en av två ledutvecklingar i år.</p> <p>Utbyggnad av kommunalt VA på landsbygd pågår med byggnation av etapp 1 för Kolarvik/Sjöängarna. Planering att kunna starta byggnation 2024 för etapp 2 pågår.</p> <p style="text-align: right;"> Delvis på rätt väg</p>
Livslångt lärande	Mål 6: Enköping är en attraktiv skolkommun för både personal, elever och föräldrar	<p>Lokaler</p> <p>På fastighet pågår utvärdering och erfarenhetsåterföring för färdigställda förskolor. Det arbetet görs för att förbättra både processer och formation för vår typförskola. Ett beslutsunderlag för ekonomiska och resursmässiga förutsättningar för inventering och genomförande av tillgänglighet i skolor och förskolor håller på att tas fram.</p> <p>Arbetet med en ny typförskola i Skolsta och Storskogen fortsätter. Fastighetsavdelningen jobbar tillsammans med landskapsarkitekter för att fastställa placering av förskolan och tittar på lösningar för värme, vatten och el. Skolsta nya förskola kommer att utgå från kommunens konceptförskola, en så kallad typförskola, som byggts exempelvis i Örsundsbro och Korsängen. Men i Skolsta blir det första gången som typförskolan byggs för 120 barn. Annars brukar det vara 160 barn som är måttet vilket Storskogens förskola kommer att ha plats för. Anledningen till den något mindre skalan i Skolsta är att den nya förskolan anpassas efter befolkningsprognoserna på lång sikt i området.</p> <p style="text-align: right;"> På rätt väg</p>

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen	
		<p>Undervisning utomhus Handlingar klara för uteklassrum på Gröngarn där vi planerat att använda virke från kommunens skogar vid byggnationen. Projektet har haft god dialog med naturskolan under tiden för att säkerställa att klassrummet uppfyller deras behov. Klassrummet kommer även att vara tillgänglighetsanpassat. På grund av det ekonomiska läget kommer inte byggstart att ske 2023.</p>	
Självständigt liv			
Gemenskap och upplevelser	Mål 11: Enköping har ett brett och tillgängligt utbud av aktiviteter och upplevelser	Projektet är tillfälligt pausad efter politiskt beslut om ändringsbudget som togs i juni 2023.	 Ej på rätt väg
	Mål 12: Kommunens offentliga miljöer är inbjudande, trygga och tillgängliga	<p>Fastigheter, lokaler och allmän plats Det har varit en lugn sommar med lite skadegörelse där vädret hjälpt till. Även veckan innan skolstart var lugn där vi annars brukar ha mer skadegörelse på skolgårdarna. Även i parkerna och allmänna ytor har det varit lite skadegörelse. Sommarens väder har även haft en positiv inverkan på mängden avfall och nedskräpning som varit låg jämfört med en solig säsong.</p> <p>Tillgängliggöra platser i skog & natur så att de blir mer inbjudande Granbarkborreåtgärder har genomförts i våra skogar och grönområden under våren men pausades under försommaren då verksamheten inte vill störa djurlivet, så som häckande fåglar och nyfödda ungar. Vi har även arbetat med röjningar längst leder och stigar. Skogsarbetet återupptas i början av september.</p> <p>Utveckling av Mostavägens lekplats i Fjärdhundra är helt klar. Här har vi nu en större lekplats som ska locka fler och till utflykter. Bättre tillgänglighet och inbjudande för fler målgrupper. Mandelblomsgatans lekplats pågår (Munksundet) utveckling av befintlig lekplats som även den blir mer tillgänglig. Stora röjningsåtgärder för att skapa mer insyn och ökad upplevd trygghet! Klockarevägens lekplats med start i augusti (Lillkyrka) utveckling av befintlig lek med fokus på mer lekvärde, tillgänglighet och tydligare koppling till Lillkyrka, dess historia och fornstigen. Medborgardialog har genomförts kopplat till alla tre lekplatser</p>	 På rätt väg

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
		<p>samt Skolparkens lekplats (inför 2024).</p> <p>Trafikstrategi och parkeringspolicy Under hösten påbörjas en trafikanalys av Enköping centralort, förberedelser inför denna pågår. Under 2024 kommer vi även att göra en hastighetsöversyn inne i Enköping. Analys och utvärdering av trafikstrategin förbereds för genomförande under senare delen av 2023, denna kommer att återrapporteras till nämnden. Aktiviteten med att förbättra lastmöjligheter i Enköping är slutförd där vi ordnat nya lastplatser efter dialog med företagen som använder dem.</p>
Hållbar livsmiljö	<p>Mål 13: Enköpings kommun har ett attraktivt sam-arbete med föreningsliv och företagare i leveransen av service till invånarna</p>	<p>På parkenheten har samarbetet med yrkeshögskolans trädgårdsutbildning fortsatt med idéträdgårdarna. Den samverkan vi har är värdefull både för studenterna, parkenheten och besökare i våra parker. Vi fortsätter att utveckla samarbetet med yrkeshögskolan i Enköping då det gett många positiva effekter för båda parter. Samarbetet har fortsatt med <i>Hitta ut</i> fortsätter under året, en uppskattad aktivitet som vuxit för varje år. Vi fortsätter med samverkan kring upprustning av Upplandsleden med Upplandsstiftelsen och Enavandrarna. Vi har även inlett ett samarbete med naturskyddsföreningen gällande skötsel på Uvberget.</p> <p style="text-align: right;">◆ Delvis på rätt väg</p>
	<p>Mål 14: Enköping är en klimatsmart, fossilfri och väl fungerande kommun där det är enkelt att ha en hållbar livsstil</p>	<p>För Tekniska nämndens hållbarhetsarbete innebär det att prioritet ligger på att arbeta med regionala initiativ och åtgärdsprogram som Enköpings kommun bjudits in till. I huvudsak har de sin utgångspunkt utifrån Agenda 2030. Initiativen/åtgärderna berör i stor utsträckning de grundpelare i samhället som nämnden ansvarar för exempelvis VA-, dricksvattenförsörjning-, natur och grönområden och energifrågor. Tekniska nämnden har under året främst arbetat med Länsstyrelsens tre pågående färdplaner för hållbart län (Energi/klimat, Biologisk mångfald och Vatten) samt regeringens livsmedelsstrategi. Vid uppföljningen för tertiäl ett ser vi att det både genomförts och pågår en stor mängd aktiviteter kopplade till kommunens hållbarhetsarbete där vi har framdrift mot uppsatta mål i färdplanerna. Nedan följer en summering av aktiviteter som förvaltningen arbetat under 2023 (januari till juli).</p> <p>Biologisk mångfald och naturvård Park och natur har pågått ett stort arbete med att bekämpa och begränsa spridningen av invasiva</p> <p style="text-align: right;">◆ Delvis på rätt väg</p>

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
		<p>arter. Även informationsmaterial har tagits fram som finns tillgängligt på vår webbplats. Här finns risk för att det uppstartade arbetet måste minska i omfattning på grund av ändrade budgetförutsättningar.</p> <p>Vi använder befintligt, vissnat växtmaterial för att förbättra jordstrukturen och återföra så mycket näring som möjligt till jorden. När klippet får ligga kvar hindrar det till viss del de första ogräsen från att komma upp och hjälper då till att minimera rensningsbehovet/arbetsinsatserna som krävs. Bränning Himlabacken genomfördes under våren för att gynna bland annat backsippan. Gröngarnsåsen har haft betande djur under sommaren för att återskapa ängsmark och gynna den biologiska mångfalden.</p> <p>Hållbara transporter</p> <p>Arbetet med busslinjenätet pågår enligt plan och skapar bättre förutsättningar för kollektivt resande vilket minskar miljöpåverkan. Invigning av busslinjenätet genomfördes i juni 2022 och andelen resande följs upp av UL. Enköping genomför sin egen RVU i september 2023 med fokus på mål i Trafikstrategin. Vi hade planerat för <i>Cykelvägvisningen</i> som syftar till att underlätta för cyklister att hitta rätt destination men på grund av det ekonomiska läget kommer denna att skjutas fram.</p> <p>Tillsammans med strategisk planering har arbetet med en plan för mobility management påbörjats. Att det arbetet inte påbörjats tidigare beror på att vi haft flera vakanser som nu blivit tillsatta.</p> <p>Minskad påverkan från byggnation och rivning</p> <p>Återbruk av trä vid lekplatsprojekt och schaktmassor sållas nere på vår driftenhet Styrmannen för att kunna nyttjas som enklare anläggningsjord och fyllnadsmassor i olika projekt.</p> <p>Måltider och livsmedel</p> <p>Vi fortsätter att öka mängden vegetabilier i till exempelvis köttfärsås, dvs vi ökar mängden ihop med traditionella kötträtter. Det har minskat vårt klimatavtryck och vi är i nivå med 4 mälärstäderna fast vi inte har lika många helt vegetariska rätter.</p> <p>På sociala medier efterlyste vi överbliven frukt i trädgårdar till våra skolor och förskolor och fick jättebra respons, vi har fått bland annat äpplen,</p>

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
	<p>Mål 15: I kommunen tar vi ansvar för vår natur och bidrar till hållbara miljöer</p>	<p>päron och plommon till våra skolor. Vi har fortsatt problem att få tag i alla ekologiska produkter pga rådande världsläge. Samt i vissa fall orimlig prisbild på ekologisk vara. Den ökade prisbilderna på livsmedel påverkar oss mycket. Förutom ökade priser har vi en fortsatt trend inom skolorna där eleverna äter mer än tidigare.</p> <p>Energi och effektivisering AFRY gjorde under 2022 en kartläggning av våra anläggningar på VA och underlaget användes för att göra en energieffektiviseringsplan för våra anläggningar, denna plan verkställs nu. Inom ramen för ENOFF-projektet har en liknande energieffektiviseringsplan med åtgärder tagit fram för våra fastigheter som nu genomförs. Under hösten 2022 påbörjades ett arbete med beteendeförändring för energianvändning i kommunens lokaler som fortsätter under året. Här gör vi större förändringar i exempelvis Pepparrottsbadet och i våra kök. Fastighetsdriften har fokuserat på energieffektivisering inför kommande vinter. Vi håller även på att implementera system för uppföljning av energianvändning där vi kan få mycket tätare uppföljning för att se om förändringarna vi gör ger önskad effekt. Utbyggnaden av solceller fortsätter under 2023 och vi har planerat för 5 nya anläggningar på taken: Sandbrohallen, Gläntan, Fjärdhundraskolan, Rombergskolan och Korsängsskolan. Under maj/juni bytte vi ut 180 st äldre ljusarmaturer längst vägarna i Fanna mot LED som är mer energieffektiva.</p> <p>Färdplan 3 för vatten Vi är med i kampanjen för hållbar vattenanvändning. Under sommaren har vi inte behövt kommunicera så mycket kring vattenbesparing pga regnvädret. Vi fokuserar nu på kommunikation under trädgårdsdagen i september för att fokusera på hållbar dagvattenhantering. Vi har tittat på att utöka kapacitet i befintlig dagvattenpark på Korsängen och har åtgärder identifierade. Som en inledning har under våren utloppets höjder justerats för att möjliggöra övriga åtgärder samt att vi då hade möjlighet att anlägga en "fisktrappa" i enlighet med vattendirektivets krav på att inte ha vandringshinder för fisk.</p> <p style="text-align: right;"> På rätt väg</p>

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
		<p>Aktiviteter för uppströmsarbetet pågår enligt handlingsplanen. Exempel på aktivitet är framtagande av en webbsida med information till fastighetsägare hur man tar hand om sitt dagvatten. Arbetet med PFAS-kartläggning är också i enlighet med handlingsplanen.</p> <p>Biologisk mångfald</p> <p>För att öka och skapa förutsättningar för den biologiska mångfalden i vårt hållbarhetslöfte har flera aktiviteter genomförts under året. Vår bedömning är att dess förbättrar den biologiska mångfalden och bidrar till en bättre naturupplevelse. Ett stort fokus under 2022 och även detta år har varit granbarkborreåtgärder. Men alla skötselinsatser är unika och tar hänsyn till plats och arter. För att kunna säkerställa korrekta åtgärder och planering har kartläggning av värdefulla arter i tätortsnära naturmiljöer genomförts. Några planerade aktiviteter förutom barkborreåtgärderna är:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi har ansökt och fått bidrag för framtagandet av en mångbruksplan från Länsstyrelsen. Denna kommer att bli klar under året. • Pollinatörsgynnande växter, som att så in blomsteräng på grönytor. • Återbruk av träd vi behövt fälla (t.ex. på grund av granbarkborre) har återbrukats i bland annat: Ekspinnargatans lekplats, Snäckedals aktivitetsyta och Trögdsparken. Denna form av återvinning och bygge fortsätter även under 2023. • Faunadepåer skapats vid Mostavägens lekplats, Fjärdhundras skogar (t.ex. söder om brandstationen), Örsundsbro skogar, t.ex. Salnecke, Grillbys skogar • Gröngarn/Dyarna har fått en utökad kohage samt fårhage och Kesudden har fått en ny hage. • Riktad bekämpning av invasiva arter, bland annat lupiner längst vägarna. Bekämpningen av invasiva växter är en flerårig aktivitet för att kunna utrota stora bestånd. Med minskad budget finns det risk att vi inte kan fortsätta den påbörjade bekämpningen. • När träd och buskar levereras med rotogräs försöker vi hitta nya platser att plantera dem då plantskolorna sällan vill

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
		<p>ha tillbaka dem och vi inte vill beställa onödiga leveranser. Ofta hamnar träden i gräsytor som inte tar skada av lite kirskaal eller åkervinda och kan leva många år och bidra till att ta upp koldioxid, blomma för insekter, skapa skydd för fåglar och skugga för människor.</p>
	<p>Mål 16: Enköpings kommun ska präglas av trygghet, jämställdhet och tillit</p>	<p>Arbetet med trygga utomhusmiljöer kopplar an till "Tryggare Enköping" och vi via felanmälningar och ärenden från kontaktcenter har vi riktat insatser där vi fått signaler om att en plats eller område upplevts som mörkt eller otryggt. Vi har kompletterat belysningen på platser som ansetts otrygga, som gång- och cykeltunnlar, cykelstråk, parker och lekplatser. Vi arbetar även för att snabbt reparera skador eller vandalism som uppkommer på allmän plats, våra lokaler, skolgårdar mm.</p> <p>Trafik</p> <p>I projektet för nytt busslinjenät bygger vi nya och uppdaterar befintliga busshållplatser. Det som förbättras är både tillgängligheten, belysning och barriärer mellan resenärer och övrig trafik. Även övergångsställen vid hållplatserna ses över och förbättras vid behov. Arbetet med hastighetsöversyn pågår och under 2023 genomförs översyn i kransorterna och i Enköping påbörjas översynen i september.</p> <p>Säkra skolvägar</p> <p>Det påbörjade arbetet med säkra skolvägar tillsammans med utbildningsförvaltningen fortsätter under året där vi tar fram ett program för säkra skolvägar. Ett av arbetena där ett omtag görs är en ny trafikutredning runt Munksundsskolan då tidigare insatser inte gett tillräcklig effekt. Vi gör därför en ny utredning för att få in mer underlag och hitta nya möjliga lösningar för området, denna kommer att vara klar i september. Vid Munksundet rustar vi under oktober-december GC-vägen för att locka fler att gå och cykla till skolan och Enavallen.</p> <p>Belysning och utsmyckning</p> <p>Arbetet med säsongsbetonade utsmyckningar är inte bara dekoration utan ska även locka fler att vara utomhus och upptäcka sin närmiljö. Fler människor i rörelse förstärker känslan av trygghet. Ett större arbete kring tillgänglighet och undervisningsmiljö med, spång, balkonger och uteklassrum på Gröngarn/Dyarna är i planering under 2023 men genomförandet som</p>

 På rätt väg

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen	
		<p>planerades 2024-27 kommer att skjutas framåt på grund av besparingar.</p> <p>Vattenparken kommer att få ett grillhus där montering sker under hösten 2023 med hjälp av gymnasiets elever (vi behöver eventuellt invänta att det blir lite mindre blött i marken).</p> <p>Grillplatsen är tänkt att bli en ny samlingsplats och skapa mer rörelse i området. Grillhuset är ett återvinningsinitiativ som inte kostat något i inköp.</p> <p>Vi följer planen för belysning men har fortfarande vissa förseningar på grund av försenade leveranser utifrån materialbrist. Vi kompletterar även nya busshållplatserna med utökad belysning där det behövts.</p>	
	<p>Mål 17: Vi tar tillvara på landsbygdens och Mälarens resurser och möjligheter</p>	<p>Vi har ett mål att förbättra möjlighet till vattenkontakt med Mälaren där vi tillsammans med upplevelseförvaltningen ordnat en brygga vid hamnen för att underlätta för kajaker/kanoter och SUP-paddlare.</p> <p>Badrampen vid Sommarro kom på plats till badsäsongen och fungerade som tänkt, denna möjliggör att även personer med funktionsvariation kan bada i Mälaren.</p> <p>Målsättningen att utifrån tekniska nämndens kunskaper om grönområden och infrastruktur vara med att utveckla skärgården runt Enköping har varit svår att hitta aktiviteter för då vi inte har rådighet över mark runt Mälaren i alltför stor utsträckning. Däremot har vi fokuserat på utveckling av grön- och friluftsområden där bedömningen är att vi genom de insatser som gjorts bidrar till målet.</p>	<p>◆ Delvis på rätt väg</p>
	<p>Mål 18: Kransorternas utveckling och tillväxt är viktig för dess invånare, men även för den omkringliggande landsbygden</p>	<p>Bedömningen vid uppföljningen är att det arbete som pågår bidrar till måluppfyllelsen, framför allt inom allmän plats. Men det finns utmaningar med livsmedel och byggnation kopplat till både prisökningar och tillgång. Vi har även en försening i utbyggnaden av VA på landsbygd (Märsön) och gör därför bedömningen att vi delvis är på rätt väg.</p> <p>Förskolor och skolor i kransort</p> <p>Attraktiva förskolor och skolor i kransorterna är en viktig förutsättning för att fler ska välja att bosätta sig i våra kransorter med omnejd. Under 2022 fick vi nya förskolor i både Grillby och Hummelsta och planering för ny förskola i Skolsta pågår.</p> <p>Vi har även prioriterat upprustning av lekplatser i kransort och förbättrat möjligheterna för</p>	<p>◆ Delvis på rätt väg</p>

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
		<p>förskolebussen att parkera vid lekplatsen i Fjärdhundra.</p> <p>Utbyggnad av VA på landsbygden Utbyggnation i Kolarvik pågår och för sjöängarna. Märsön har tillfälligt pausats för att ett vattentjänstplan behöver arbetas fram. Detta arbete påbörjas under 2023. Anledningen till att projektet pausats är förändring i VA lagstiftning som påverkar omvandlingsområden som inte har fastställt verksamhetsområde. VA utbyggnad inom Ekudden är pausat tills dess att detaljplanearbetet är klart.</p> <p>Utveckling av grönområden och friluftsområden Vi har fortsatt det fleråriga arbetet med att Gröngarnsåsen-Dyarna att bli kommunalt naturreservat och utvecklat skötselplanen (ökad betesareal, skyltar, skötselåtgärder m.m.). Vi har även planerad utveckling av park och lekplats i kransort:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lillkyrka lekplats (Klockarevägen) - pågår • Färdigställande Trögdsparken (insektshotell format som Lillkyrkas kyrka) - klar • Älgvägens lekplats (Hummelsta) där lekplatsen kommer att knytas ihop med närliggande natur för att utveckla platsen till en bredare mötesplats för fler Hummelstabor. - klar • Mostavägens lekplats, natur-/pollinatörtema, en utflyktslekplats. Justering av placering samt utveckling lekplats Fjärdhundra. Vi har möjliggjort för fler att ta sig till platsen, skapat parkeringsmöjlighet samt haft dialog med boende (enkät). • Fortsatt utveckling av Upplandsleden (flerårigt samarbetsprojekt) • Fortsatt bekämpning av granbarkborre. Detta är även viktigt för närliggande fastigheter med skogsintehav.
Näringsliv och arbetsmarknad	Mål 19: Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer	<p>Den stora prioriteringen och mest resurskrävande under föregående år och även 2023 har varit arbetet med nytt busslinjenät som är en möjliggörare för hållbart resande och arbetspendling. Planering och utbyggnad av busslinjenätet pågår vid uppföljning enligt plan. Allmän plats och VA deltar även i arbetet med översiktsplan, stadsdelsprogram och detaljplaner</p> <p style="text-align: right;"> På rätt väg</p>

Kommunens uppgift	KF mål 2023	Analys av måluppfyllelsen
		<p>för att bidra med kunskap som förbättrar möjligheter för näringsliv och boendemiljöer. Vi håller även på att ta fram riktlinjer för "foodtrucks" så det blir enklare och tydligare för den som är intresserad av ställplats, det vill säga vart det är möjligt och hur hen går tillväga.</p> <p>Vi har även fortsatt fokus på att förenkla för fler företag att lämna anbud på ramavtal. På de stora ramavtalen kan vi välja att dela upp avtalsområdena i kategorier, en entreprenör för skolfastigheter, en för vård och omsorg mm. Där det går att genomföra skapas möjligheten även för mindre företag och entreprenörer att lämna anbud.</p> <p>Besöksnäring - utveckling av våra parker och naturområden</p> <p>Parkerna i Enköping är viktiga för besöksnäringen och vi har eller ska i närtid genomföra nedan planerade aktiviteter som syftar till att förbättra för besökare och turism under 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fårsläpp i nya betesfällan på Gröngarn • Trädgårdsdagen, tema för 2023 är "parker på Enköpingska". • Temaguidningar: magnolia, sommarblommor, trädvandring, naturguidningar • Grillhus vid vattenparken • Färdigställande Rådhusgården-renovering, tillgänglighet och belysning i fokus. Fortsatt tema med medicinalväxter och nyttoväxter. Även fler möjligheter att sitta, samlas, vistas jämfört med tidigare. • Hänvisningsskyltar - fler och tydligare skyltar i hela centrum för att tydliggöra våra målpunkter • Upprustning perennyta Drömparken • Lök/Magnoliablomning i våra parker • Fortsatt upprustning och utveckling av Upplandsleden tillsammans med regionen (utifrån reviderad budget) • Hamnvärd på plats under säsongen som hjälper besökare i hamnområdet • Utveckling/tillgänglighetsåtgärder Kyrkåsen (utifrån reviderad budget) • Deltagande i övertagande av campingen i Bredsand (fastighet och allmän plats) <p>Mål 20: Enköping har en stark besöksnäring</p> <p style="text-align: right;">◆ Delvis på rätt väg</p>

4.1 Årets prioriterade satsningar

Årliga prioriteringar	Kommentar	Status
Gång- och cykelväg till Haga	Nytt inriktningsbeslut tagit som innebär att vi idag inte ska göra några markinköp för den nya GC-väg Haga utan vi avvaktar framtida utvecklingen av Ekudden. Tills dess kommer vi att renovera befintlig grusväg och anläggning av ny belysning startar i september och ska vara färdigställt innan årsskiftet.	 Inte utförd
Genomförande av planen för utbyggnad av vatten och avlopp	Utbyggnaden av kommunalt VA sker enligt plan men på grund av lagförändring från 1/1 2023 i lagen om allmänna vattentjänster med krav på en vattentjänstplan så kommer utbyggnadsprojektet för Märsön att pausas tills ny vattentjänstplan har samrått och antagits. Denna process beräknas ta 2 år.	 Delvis utförd
Markförsörjning på landsbygd	Ännu ej påbörjad på grund av att vi har vakanser.	 Inte utförd
Förvaltning och utveckling av lokaler och utemiljöer	Planerna för utveckling och uppföljning pågår som planerat. Efter flytt av lokalstrategen till förvaltningen har vi kunnat förbättra styrning och planering på ett bättre sätt än tidigare. Även park och naturs arbete med pedagogik i utemiljöer och utformning av skolgårdar bidrar till måluppfyllelsen. I utvecklingen av vår typförskola pågår utvärdering och erfarenhetsutbyte från färdigställda lokaler under höst och vinter. Byggnation av nytt gymnasium pågår och projektering för ny skola i Skolsta.	 Utförd
Tillgänglig mark för skolor och förskolor	Ännu ej påbörjad på grund av vakanser på avdelningen.	 Inte utförd
Möjliggöra för fler praktikplatser och nystartsjobb	Vi har en fortsatt positiv trend under året med ökat antal LIA-studenter och praktikanter. Bland annat har fastighetsförvaltning, trafik och måltid tagit emot LIA-studenter och på VA deltar vi i forskningsprojekt som innebär samverkan med högskolor och studenter. Måltidsservice har tagit emot arbetsträningar, praktikanter och ett antal nystartsjobb ute i köken. Måltidsservice har ett gott samarbete med arbetsmarknadsenheten sen flera år tillbaka. Även staben på samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit emot en person på arbetsträning och undersöker fler möjligheter tillsammans med daglig verksamhet på Omnia.	 Utförd
Utveckling av Joar	Programhandling finns framtagen men projektet är pausat efter politiskt beslut i juni. Detta på grund av det ansträngda ekonomiska läget.	 Inte utförd
Genomförande av åtgärder utifrån gång- och cykelplan	Åtgärder pågår enligt plan, se även rapportering för mål 12 och 14.	 Utförd
Trafikstrategi och parkeringspolicy	Åtgärder pågår enligt plan, se även rapportering för mål 12 och 16	 Utförd
Årets stadskärna 2025	Vi genomför de aktiviteter som tidigare tagits fram inom projektet men osäkerhet finns om styrning och ledning av projektet.	 Utförd

Årliga prioriteringar	Kommentar	Status
Utveckla nya samarbetsformer med våra bolag	Vi har genomfört en samverkan mellan VA och Ena energi gällande biogas mellan våra anläggningar i hamnen. Utifrån uppdraget som kommundirektören fick om att hitta effektiviseringar och samordning gällande fastighetsskötsel kommer en utredning att starta under september.	 Delvis utförd
Markförsörjning, avtalsuppföljning och avgiftsrevidering	Uppföljning av avgifter och avtal pågår. Inom markförsörjning kommer en strategisk plan att tas fram under vintern.	 Delvis utförd
Färdplan 1 - Energi och klimat	Aktiviteter kopplade till färdplan 1 har kunnat genomföras som planerat (se mål 14 och 15). Energieffektivisering har hög prioritet där mycket arbete har lagts för att minska energiåtgången i våra fastigheter. Här samverkar vi mellan förvaltningarna.	 Utförd
Färdplan 2 - Ekosystem och biologisk mångfald	Många aktiviteter pågår kopplade till färdplan 2 som antingen har eller förväntas bidra till målen. Däremot finns risk att den minskade budgetramen kommer att innebära att fleråriga initiativ så som att bekämpa invasiva arter eller markvård blir negativt påverkade.	 Delvis utförd
Färdplan 3 - Vatten	Färdplan 3 fortlöper enligt plan, här finns en bred mängd aktiviteter som innebär både fysisk byggnation men även skolmaterial och kampanjarbete.	 Utförd
Klimatneutrala Enköping 2030, utvecklingen av området Myran	Utvecklingen av stadsdelen Myran pågår inom ramen för Klimatneutrala Enköping. Myran är kommunens största stadsutvecklingsprojekt. Det kommunikationsnära området ska utvecklas till en modern mötesplats för handel, affärer och bostäder. Med Myran som testbädd tas en ny process fram för taktisk planering.	 Utförd
Säkra skolvägar	Aktiviteter finns planerade för men har blivit försenade på grund av vakanser.	 Delvis utförd
Ökad trygghet i offentlig utemiljö	I SCB medborgarundersökning för 2022 följer vi upplevelsen av trygghet utomhus på kvällar och nätter. Utfallet för 2022 var samma som för 2021 och låg på 75% vilket också är rikssnittet. Boende i Enköping uppgav att 63% kände sig trygga att vistas ute efter mörker. Boende i kransort uppgav att 81% kände sig trygga och boende på landsbygd uppgav att 91% kände trygghet att vistas utomhus när det är mörkt. I undersökningen tillkom detta år en standardfråga om skötsel av allmän plats. Enköpings kommun fick ett högt utfall när det gäller parker, torg, lekplatser och naturområden. Däremot finns förbättringar att göra gällande badplatser och snabbare åtgärder vid skadegörelse.	 Utförd
Social hållbarhet i upphandlingar	Vi har inte kunnat genomföra utveckling av krav för social hållbarhet i våra upphandlingar på grund av hög arbetsbelastning under perioden samt en längre frånvaro av en nyckelperson för aktiviteten.	 Inte utförd
Livsmedel (ekologiska och från Sverige)	Livsmedelsproducenterna har det tufft med skenande produktionskostnader. Det har lett till en minskad tillgång på	 Delvis utförd

Årliga prioriteringar	Kommentar	Status
	<p>bland annat ekologiska livsmedel. Sedan januari 2022 har livsmedelspriserna ökat med 30 procent i snitt vilket gör det svårt att klara budget och målen för ekologiska livsmedel. Även vädret i Sverige och Europa med torka och skyfall påverkar tillgång och pris på livsmedel. Vi skulle under 2023 nå upp till 31% ekologiska livsmedel men har idag ett snitt på 24% på Enköpings kommun. Inför kommande upphandling ser vi nu över möjligheten att utöka antalet svenska produkter med rimlig prisbild och rätt kvalitet. Förankring och workshop inför denna upphandling pågår.</p>	
Utveckling av grönområden och friluftsområden	Pågår enligt plan men med minskad utvecklingstakt då budgetutrymmet minskat för 2023.	 Utförd
Underhåll av grönområden och parker i kransporterna	Projektet i kransort har kunnat genomföras som planerat med fokus på lekpark, skog och grönområden.	 Utförd
Utveckling av busslinjenätet	Projektet tillsammans med UL fortsätter enligt plan där UL genomför en undersökning och utvärdering under tidig höst.	 Utförd
Fortsätta utvecklingsarbetet med hamnområdet enligt tidigare uppdrag från kommunfullmäktige	<p>Projektet är försenat sen tidigare på grund av tillståndsprocesser och utredningar som behöver göras i flera steg. Vi har även kvar att hitta en bra lösning för Klosterparkens utveckling tillsammans med de krav som finns för dricksvattenförsörjningen som också har sin verksamhet på området. Projektet påverkas även av kostnadsökningar för exempelvis entreprenader samtidigt som budgetutrymmet minskat för 2023.</p>	 Inte utförd

5 Uppföljning medarbetarmål

5.1 Mål 21: Ökat medarbetarengagemang

Analys av måluppfyllelsen

Samhällsbyggnadsförvaltningen fortsätter att ligga kvar på ungefär samma nivå som föregående två åren. 2023 backade vi lite på motivation och styrning mot tidigare år. Högst utfall fick vi på frågan om arbetet känns meningsfullt. Det tycker 91% av alla som svarade. Ett område för oss att förbättra är våra chefers förmåga att inspirera till nya arbetssätt. På den frågan hade vi ett utfall på 56%.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
21. Hållbart medarbetarengagemang (HME)	83	79	77	78	84

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Hållbart medarbetarengagemang TN	85	78	80	80	82

5.2 Mål 22: Ledare/chefer känner att de har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och utvecklas i sin roll

Analys av måluppfyllelsen

Våra chefer upplever sitt uppdrag som tydligt (88%) och att de finns tillgängliga för medarbetarna (89%). Området verktyg och stöd har tagit kliv uppåt från föregående år men är inte i nivåer med 2020, dvs innan pandemin. Däremot har vi en nedgående trend kring uppföljning av våra chefer där upplevelsen är att en inte följs upp tillräckligt på sitt chefsuppdrag.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
22 .a Chefsfrågor medarbetarenkät	82	80	79	81	85

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Chefsfrågor medarbetarenkät TN	82	80	80	78	85

5.3 Mål 23: Sjukfrånvaron i Enköping ska minska

Analys av måluppfyllelsen

Utfallet för januari till juni var 6,2% för hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Den är fortsatt högre än mot startåret 2019 och på samma nivåer som 2022. När det gäller kort sjukfrånvaro ser vi att fler stannar hemma från jobbet vid förkylningssymptom vilket är positivt då risken för smitta minskar.

De verksamheter som haft högre utfall är fastighet, måltid och VA där åtgärder pågår.

Lång sjukfrånvaro jan-juni var 2,9%

Kort sjukfrånvaro jan-juni var 3,4%

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
23 .a Sjukfrånvarostatistik	7,6%	7,7%	8,2%	7,5%	5,6%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Sjukfrånvaro TN	4,9%	5,3%	6,5%	6,2%	4,9%

5.4 Mål 24: Kommunens (externa) personalomsättning är lägre än åtta procent

Analys av måluppfyllelsen

För perioden januari-juli var den externa personalomsättningen 6,1% på samhällsbyggnadsförvaltningen. Prognosen för 2023 är att förvaltningen kommer att ligga över måldatalet på 8% vid årsskiftet. En av anledningarna kan vara att vi har rekryterat yngre medarbetare senaste året/åren som är mer benägna att byta arbete. Den trenden ses både inom myndighet och näringsliv. Ökad frekvens på när medarbetare byter arbete bygger snabbare erfarenhet och höjer lönenivåer. Med den digitala utvecklingen breddas möjligheterna att arbeta längre ifrån hemmet vilket innebär större geografiska områden arbetsgivare konkurrerar med.

KF indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
24 .a Extern personalomsättning (slutar i kommunen)	10,6%	10,8%	10,3%	5,3%	8%

Nämnds indikatorer	Startläge	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall aug 2023	Mål
Extern personalomsättning TN	10,3%	10,2%	6,2%	6,1%	9,5%

6 Uppföljning ekonomi

6.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2022	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	28,9	16,9	18,0	27,9	28,7	0,7
Bidrag (intäkter)	22,4	6,4	7,4	7,6	11,8	4,2
Övriga intäkter	624,6	409,5	431,3	663,9	663,2	-0,6
Summa intäkter	675,9	432,8	456,7	699,4	703,7	4,3
Personalkostnader	-177,1	-115,7	129,6	-203,7	-202,0	1,7
Bidrag (kostnader)	-0,4	-0,2	0,2	-0,3	-0,3	0,0
Köp av verksamhet	-23,2	-14,3	18,4	-16,2	-22,9	-6,7
Lokalhyror	-118,5	-79,3	85,3	-120,7	-121,8	-1,2
Övriga driftskostnader	-321,3	-218,9	198,8	-332,3	-323	9,3
Kapitaltjänstkostnader	-173,8	-112,2	121,6	-173,3	-177,4	-4,1
Summa kostnader	-814,3	540,6	553,9	-846,5	-847,4	-0,9
Summa totalt (mnkr)	-138,4	107,8	97,2	-147,1	143,7	3,4

6.2 Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Gata	-36,3	-22,8	-21,2	-31,9	-31,6	0,3
Trafik	-11,1	-5,4	-12,0	-18,1	-17,5	0,6
Park	-30,6	-18,6	-25,3	-34,4	-33,4	1,0
Vinterväghållning	-13,5	-9,4	-11,2	-10,7	-15,2	-4,5
Samhällsbetalda resor färdtjänst	-9,9	-5,8	-7,6	-9,3	-11,3	-2,0
Samhällsbetalda resor kompletteringstrafik	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,1
TOTALT Allmän plats	-101,6	-62,1	-77,3	-104,5	-109,0	-4,5
Teknisk nämnd	-1,0	-0,7	-0,9	-1,1	-1,1	0,0
Stab	-3,8	-1,1	-2,0	-5,1	-3,3	1,8
Strategisk planering	-7,7	-5,8	-8,5	-13,9	-13,8	0,1
Markförsörjning	0,2	0,4	-1,0	-3,2	-2,8	0,4
Måltidsservice	0,2	0,1	-3,8	0,0	-0,7	-0,7
Städservice	1,0	1,0	0,1	0,0	0,6	0,6
Fastighet	17,9	-1,7	2,7	0,8	2,0	1,2
Strategisk lokalförsörjning			-1,1	-2,6	-2,6	0,0
TOTALT löpande drift Teknisk nämnd	-94,8	-69,9	-91,8	-129,6	-130,7	-1,1
Lokalbank	-2,4	-1,7	-1,0	-4,5	-1,4	3,1
Specialfastigheter	-6,0	-3,8	-3,2	-5,0	-4,9	0,1
Lokalkostnader ej hyresgrundande	-35,2	-32,4	-1,2	-8,0	-6,7	1,3
TOTALT övriga lokalkostnader	-43,6	-37,9	-5,4	-17,5	-13,0	4,5
TOTALT Teknisk nämnd - skattefinansierad verksamhet (mnkr)	-138,4	-107,8	-97,2	-147,1	-143,7	3,4

6.3 Ekonomisk analys

Tekniska nämndens driftsbudget för skattefinansierad löpande verksamhet för 2023 uppgår till

129,6 miljoner kronor och prognosen för helår är 130,7 miljoner kronor. Det innebär ett underskott på 1,1 miljoner kronor för Tekniska nämndens löpande drift. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ökade kostnader kopplat till index i avtal för vinterväghållning och samhällsbetalda resor. För att hantera dessa kostnadsökningar har vissa rekryteringar förskjutits i tid och på så sätt skapat ett överskott mot budget. Även verksamheten för fastighet har ökade kostnader för externa hyror på grund av indexhöjningar i hyresavtal, men verksamheten har kunnat parera detta med andra kostnadsjusteringar. Detta motsvarar en besparing på 12 miljoner kronor inom budgeten som fastighet hanterar.

Tekniska nämndens budget för specialfastigheter, lokalbank och kostnader av engångskaraktär relaterat till fastigheter så som rivning, sanering, tvister och nedskrivningar är 17,5 miljoner kronor. Prognosen för helår 2023 är 13,0 miljoner kronor. Avvikelsen mellan budget och prognos beror framförallt på ett överskott från budgeten för uthyrda fastigheter, då kommunen har hög grad av uthyrning av sina fastigheter vilket visar på ett gott arbete i lokalförsörjningsprocessen.

Total driftbudget för förvaltningens skattefinansierade verksamhet uppgår till 147,1 miljoner kronor och prognosen är 143,7 miljoner kronor. Det innebär ett totalt överskott på 3,4 miljoner kronor för förvaltningen. Detta kan dock ändras under året, då många verksamheter är säsongbetonade och rådande inflation kan komma att påverka kommande inköp.

Verksamheten för Allmän plats

Totalt visar verksamheten för allmän plats en prognos på ett underskott med 4,5 miljoner kronor mot budget.

Det beror på att årets inledande månader hade varierande väderlek med tvära kast mellan köldgrader, snöfall och blidväder, vilket påverkar vinterväghållningen och sandning har skett i stor utsträckning. Det har även medfört ökade kostnader för sopning av vägar då det är mycket sand som skall tas upp och hanteras. Verksamheten prognostiserar med ett underskott på 4,5 miljoner kronor för vinterväghållning. Det finns en osäkerhet i prognosen, då vädret för årets sista månader är avgörande för vinterväghållningens totala kostnad.

Enheten för trafik har en ökad kostnad för förstudier och parkeringsadministration samtidigt som det finns en lägre kostnad för gatubelysning, överskott för personalbudgeten på grund av vakanser och ökade parkeringsintäkter vilket ger en prognos med ett överskott med 0,6 miljoner kronor. Det är viktigt att dessa tjänster tillsätts för att enheten ska kunna fokusera på sitt kärnuppdrag och arbeta för leverans för att uppfylla politiskt beslutade mål och kunna följa beslutade styrdokument. Arbete pågår med Mobility Management, det vill säga att systematiskt och långsiktigt arbeta med att öka andelen hållbara transporter och för att uppnå ett effektivt användande av stadens infrastruktur.

För samhällsbetalda resor med färdtjänst ökade antalet resor under början av året för att sedan sjunka under sommaren, så prognosen i dagsläget är att antalet körda kilometer följer budget. Dock ökar kostnaden för resor då det sker indexhöjningar inom befintligt avtal med leverantör. Detta medför ett prognostiserat underskott med 2,0 miljoner kronor.

Verksamheten för Måltidsservice

Prognosen för Måltidsservice är ett underskott med 0,7 miljoner kronor mot budget. Verksamheten påverkas av att det är färre antal barn i förskolan under höstterminen än budgeterat, vilket ger 0,6 miljoner kronor i lägre intäkt för måltider inom förskoleverksamheten. Dock leder detta samtidigt till en lägre kostnad för Utbildningsnämnden.

Prisutvecklingen för livsmedel och transporter påverkar verksamheten och just nu medför den en kostnadsökning på i snitt 11 kr per kilo över budget. Åtgärder som har vidtagits för att hantera

dessa kostnadsökningar, så som menyförändringar och justering av bemanning, har lett till att dessa kostnadsökningar kan hanteras inom befintlig budget.

Verksamheten för Fastighet

Verksamheten för Fastighets del som påverkas av internhyror visar för 2023 ett överskott på 1,2 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på under en halv procent av omsättningen. Verksamheten är hårt drabbad av rådande inflation då flertalet externa hyreskontrakt justeras årligen utifrån index. Detta medför en årlig kostnadshöjning med cirka 12 miljoner kronor. Dock har verksamheten arbetat aktivt med kostnadskontroll för att kunna hantera denna kostnadsökning. Verksamheten har kostnadsökningar mot budget kopplat till ökade kostnader för avskrivningar efter justering av en fastighets avskrivningstid. Årets prognos påverkas även av en positiv effekt på 0,9 miljoner kronor kopplat till en justering av osäkra kundfordringar. Även kostnaden för felavhjälpande underhåll minskar enligt prognos med cirka 1,5 miljoner kronor, vilket indikerar på en positiv trend kopplat till verksamhetens investeringar i löpande underhåll.

Prognosen för el är i dagsläget visar ett överskott mot budget. Dock finns det en osäkerhet kring denna prognos, då kommunens kostnad styrs av timpriset på marknaden för elhandel och att priset på el har varierat de senaste månaderna. Arbete pågår med att minska energianvändningen och för att undvika effektoppar genom energioptimering. Det pågår även arbete med att utveckla prognosarbetet för el för att justera prognosen utifrån olika fastigheters förbrukningsmönster.

Inom verksamheten för Fastighet finns även strategisk lokalförsörjning som är i nivå med budget. Denna post inkluderar förstudier för lokalförsörjning.

Städservice har lägre kostnader för personal på grund av vakanser och en indikation visar även lägre kostnader för bland annat leasing av städmaskiner samt inköp av städmaterial. Prognosen visar ett överskott på 1,0 miljoner kronor.

Övriga lokalkostnader består av lokalbank, specialfastigheter och lokalkostnader som inte är hyresgrundande så som exempelvis rivning, sanering och nedskrivning. Totala prognosen för övriga lokalkostnader är överskott med 4,5 miljoner kronor. Lokalbanken, det vill säga budgeten för outhyrda lokaler, förväntas med nuvarande fastighetsbestånd visa ett överskott med 3,1 miljoner kronor utifrån aktivt arbete med lokalförsörjningsprocessen, det vill säga användning, uthyrning och uppsägning av objekt. Prognosen för specialfastigheter visar ett överskott på 0,1 miljoner kronor mot budget. Arbete pågår för att sänka kostnaderna. Lokalkostnader som inte är hyresgrundande visar ett överskott med 1,3 miljoner kronor då arbete med Örsundsbroskolan har förändrad tidplan.

Övriga verksamheter

Strategisk planering har lägre kostnader för personal på grund av vakanser som kommer att tillsättas. Prognosen visar även lägre intäkter än budgeterat. Verksamheten för strategisk planering visar ett överskott på 0,1 miljoner kronor.

Markförsörjning har lägre kostnader för personal på grund av vakanser och rekrytering av personal pågår. I prognosen har konsultkostnader ökat på grund av vakanser på personal. Verksamheten visar ett överskott på 0,4 miljoner kronor.

Förvaltningens stabsfunktion prognostiserar ett överskott på 1,8 miljoner kronor, som till största del kopplas till vakanser. Tillsättningar av tjänster har senarelagts som en besparing.

Prognosen för kostnader kopplat till Teknisk nämnd är i nivå med budget.

6.4 Åtgärder för budget i balans

Arbete pågår inom förvaltningen med att energioptimera kommunens fastigheter. Projektet EnOff arbetar med energisparande åtgärder genom att energikartlägga fastigheter för att se vilka investeringar som har störst effekt på olika fastigheter som exempelvis solceller och tilläggsisolering. Utöver detta pågår projekt med att minska energianvändningen genom att arbeta med beteendeförändringar. Detta arbete är kommunövergripande och genomgång av fastigheterna pågår. Verksamheten för fastighet har skapat en ny roll kopplat till detta uppdrag för att kunna arbeta långsiktigt med energi- och effektoptimering. Upplevelseförvaltningen har sett över förbrukningsmönstret på flera fastigheter och arbete pågår även inom Måltidsservice för att minska energianvändningen i köken. Även verksamheten för Vatten och avlopp arbetar med att energi- och effekt optimera sina anläggningar inom detta projekt. Engagemanget från medarbetarna i detta arbete är stort.

Implementering av nytt analysverktyg för ekonomisk uppföljning har skett inom verksamheten för Fastighet, vilket kommer att skapa möjligheter för en effektivare fastighetsförvaltning. Utveckling av detta verktyg och ekonomistyrning kopplat till fastigheter pågår.

Verksamheten för måltidsservice arbetar med att minska ökade livsmedel- och transportkostnader genom aktiva val av råvaror. Det pågår kontinuerligt arbete med att göra smarta inköp och arbete för att öka acceptansen av ökad andel vegetabilier i förskolan och skolan. Arbete sker genom att inkludera elever via matråd och även genom att sprida glädje kring måltiden genom bland annat street food på skolgårdar.

Verksamheten för måltidsservice har även ökade volymer då fler barn äter maten i förskola och skola, men verksamheten hanterar denna volymökning utan att öka bemanningen. Inom verksamheten för måltidsservice pågår även ett arbete med digitaliserat arbetssätt för bemanningsplaneringar som kommer leda till ett effektivare arbetssätt för planeringen. Effektiviseringsarbete pågår även genom att det introduceras en app för att hemtjänstpersonal ska kunna lägga beställningar av mat till måltidsköken.

Måltidsservice prognos påverkas av färre antal barn inom förskolan under höstterminen, vilket ger en lägre intäkt med 0,6 miljoner kronor för måltider till förskoleverksamheten till förvaltningen. Dock leder detta till en lägre kostnad hos utbildningsnämnden.

Inom verksamheten för Allmän plats sker en besparing av inköp för entreprenader och konsulter. Det pågår även kontinuerligt arbete med fordonsplan för att hela tiden följa upp behov av olika fordon och maskiner för att effektivisera användningen och utvärdera behov av att äga kontra hyra maskiner.

I arbete med återbruk för att minska påverkan på miljön och även ekonomi har verksamheten för Allmän plats använt virke från avverkning efter barkborren som påskpynt i rondeller och parker, insekshotell har skapats och ved till vid kommunens grillplatser.

Inom verksamheten för strategisk planering pågår arbete med effektiviseringar genom att utveckla arbetet med översiktsplan, arbeta med tidiga skreden i detaljplaneprocessen och att arbeta för ett gemensamt samhällsbyggnadsflöde inom kommunen.

6.5 Ekonomiska nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023	Prognos 2023
Fastighet totalkostnad alla fastigheter per kvm (kr)	1 267	1 459	1 356	1 351
Fastighet planerad underhållskostnad Egna Fastigheter per kvm (kr)	231	195	339	333
Fastighet avhjälpande underhållskostnad Egna Fastigheter per kvm (kr)	39	41	50	24
Fastighet energiförbrukning i kommunens fastigheter per kvm (kWh)	194	187	182	182
Gata driftskostnad per kvm (kr)	22	25	22	25
Park totalkostnad per invånare (kr)	438	496	625	602
Måltid dagsportion mellanstadieelev (kr)	27	28	32	32

Fastighet

Prognosen för total kostnaden per kvadratmeter är lägre än budget, då nya fastigheter som har lägre driftskostnad ersätter äldre fastigheter.

Prognosen för planerat underhåll per kvadratmeter är lägre än budget, då nya fastigheter som har lägre driftskostnad ersätter äldre fastigheter.

Prognosen för avhjälpande underhåll per kvadratmeter är lägre än budget, vilket indikerar på en positiv trend kopplat till arbete med planerat löpande underhåll i fastigheterna.

Prognosen för energiförbrukning i kommunens fastigheter är svår att uppskatta under året, men verksamheten arbetar aktivt med att energieffektivisera kommunens fastigheter.

Gata - Driftkostnad per kvadratmeter

Prognosen för driftskostnad per kvm (kr) av gata är högre än budget då prognostiserade kostnader för vinterväghållning har ökat mot budget.

Nyckeltalet redovisar gator barmark, vinterväghållning, renhållning och belysning.

Park - Totalkostnad per invånare

Totalkostnad för park per invånare (kr) prognostiseras ha minska mot budget. Jämfört med budget innehåller prognosens nyckeltal besparingar på 1,0 mnkr för konsulter och entreprenader.

Nyckeltalet redovisar parker och planteringar, lekplatser, bollplaner och hundlatriner.

6.6 Uppföljning volymer

Verksamheter med volymuppräknig i RFM	Volymenhet	Volym budget enligt beslutad RFM	Volym prognos helår	Avvikelse volym prognos mot beslutad budget	Avvikelse prognos mot budget utifrån volym (mnkr)	Avvikelse prognos mot budget i driftsredovisningen (mnkr)
Färdtjänst	Antal km	288 000	288 000	0	0	-2
Markförvaltning	Befolkning½	47 998	48 215	217	0	0,4
Park	Befolkning½	47 998	48 215	217	-0,2	1
Plan	Befolkning½	47 998	48 215	217	-0,1	0,1
Övriga resor	Befolkning½	47 998	48 215	217	0	
Gator och vägar	Yta i kvadratmeter	1 291 086	1 291 086	0	0	-3,6

Färdtjänst

Under första halvåret ökade resandet för att under sommaren minska. Prognosen är nu att antalet körda kilometer är i nivå med budget. Resandet inom kommunen har ökat och resandet till andra kommuner har minskat, men resorna har blivit längre.

Indexuppräknig (SCB Taxi-index för anropsstyrd trafik) av befintligt avtal är anledningen till kostnadsökningen.

Markförvaltning

Markförsörjning har lägre kostnader för personal på grund av vakanser kopplat till nya roller och rekrytering av personal pågår.

Park

Prognosen visar ett överskott inom enheten för park kopplat till minskad användning av konsulter och framflyttade entreprenader utifrån besparingskrav. Detta då budgeten för allmän plats påverkas av ökade kostnader för samhällsbetalda resor och vinterväghållning. För att hantera dessa kostnadsökningar inom verksamheten har parkenheten bidragit med besparingar.

Plan

Strategisk planering har prognostiserat ett överskott på grund av lägre kostnader för personal då det finns vakanser. Dessa vakanser kommer att tillsättas.

Gator och vägar

Yta i kvadratmeter uppdateras vid årsskiftet.

Prognostiserat överskott finns inom enheten för trafik på grund av vakanser och intäkter för parkering.

Prognostiserat underskott beror på att kostnader för vinterväghållning. Under årets första kvartal har det varit mycket varierande väderlek med tvära kast mellan köldgrader, snöfall och blidväder. Detta har lett till stora behov av sandning, vilket även påverkar kostnaden för sandupptagning och hantering av sand. Det finns en osäkerhet i prognosen, då vädret för årets tre sista månader är avgörande för vinterväghållningens totala kostnad.

7 Investeringsredovisning

7.1 Investeringsredovisning, årlig budget (mnkr)

Investeringar 2023 (mnkr)	Budget 2023	Utfall jan-aug 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Fastigheter UAN	-305,0	-160,4	-281,8	23,2
Fastigheter UPN	-32,8	-16,6	-29,5	3,3
Fastigheter VON	-13,8	-3,3	-8,5	5,3
Fastigheter KS	-21,4	-0,5	-7,1	14,3
Investeringsbidrag KS	15,0	0,0	5,0	-10,0
Fastigheter RTJ	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigheter TN	-3,9	0,0	-0,5	3,4
Planerat underhåll	-80,0	-32,4	-79,4	0,6
Allmän plats	-56,4	-23,2	-56,9	-0,5
Investeringsbidrag Allmän plats	6,0	0,4	6,4	0,4
Inventarier Allmän plats	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Vattenförvaltningen	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Totalt (mnkr)	-492,7	-236,0	-452,7	40,0

Kommentarer till investeringsredovisning, årlig budget

Tekniska nämndens budget för planerat underhåll år 2023 uppgår till 80,0 miljoner kronor och prognosen är 79,4 miljoner kronor. Utfallet per sista augusti är 32,4 miljoner kronor.

Några större underhållsprojekt är:

- Miljö- och energiåtgärder; Bland annat montering av solceller och energieffektiviseringar på skolor. (EnOFF).
- Tallgårdens vård- och omsorgsboende (kulvertdragningar)
- Skogsviolens förskola (fönsterbyte och takrenovering)
- Idrottshuset (passagesystem)
- Skyddsrumrenoveringar.

Övriga nämnders sammantagna investeringsbudget år 2023 är 351,6 miljoner kronor och prognosen 319,8 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 31,8 miljoner kronor mot budget. Avvikelsen beror bland annat på att tidplaner har justerats i fleråriga projekt samt att budgeterade nya investeringar avvaktar utredningar och politiska beslut.

Verksamheten för Allmän plats har sammantaget en budget för 2023 på 56,4 miljoner kronor. Prognos för hela året uppgår till 56,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på förändringar i tidplanen för projektet Nytt linjenät Region Uppsala. Investeringsbidrag mottagna hittills i år är 0,4 miljoner kronor. Prognos för investeringsbidrag år 2023 är 6,4 miljoner kronor. Med hänsyn taget till investeringsbidrag för investeringar visar prognosen för verksamheten för Allmän plats ett

underskott på 0,1 miljoner kronor mot budget.

7.2 Investeringsredovisning, enskilda projekt (mnkr)

I tabellerna nedan redovisas både projekt med och utan genomförande beslut från kommunstyrelsen samt de projekt som tagits i bruk under året.

Enskilda projekt utan genomförandebeslut från kommunstyrelsen	Totalt per projekt (mnkr)				Status
	Total budget	Utfall t.o.m. aug 2023	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget	
UAN Bergvretens kök/matsal	-17,0	0,0	-17,0	0,0	Förstudie pågår
UAN Skolsta förskola	-74,0	-7,1	-74,0	0,0	Projekt/systemh andling pågår
UAN Förskola Slottet (Salnecke)	-86,0	0,0	-86,0	0,0	Projekt/systemh andling pågår
UAN Förskola Enögla	-86,0	0,0	-86,0	0,0	Förstudie ej påbörjad
UAN Förskola Enen	-86,0	0,0	-86,0	0,0	Förstudie ej påbörjad
UAN Förskola Rosen	-86,0	0,0	-86,0	0,0	Förstudie ej påbörjad
UAN Grundskola Tätort	-450,0	0,0	-450,0	0,0	Förstudie pågår
UAN Grundskola Örsundsbro	-310,0	-8,5	-310,0	0,0	Projekt/systemh andling pågår
UAN Grundskola Örsundsbro evakuering moduler	-10,0	0,0	-10,0	0,0	Projekt/systemh andling pågår
UAN Nyborg Hus C omställning till grundskola	-22,0	0,0	-22,0	0,0	Förstudie pågår

Grundskola Skolsta ombyggnad av fsk till grundskola	-7,0	0,0	-7,0	0,0	Förstudie ej påbörjad
Grundskola Bergvreten ombyggnad av sarskola	-15,0	0,0	-15,0	0,0	Förstudie pågår
UPN Kulturhus Joar	-255,0	-4,5	-255,0	0,0	Projekt/systemh andling pågår
UPN Multihall alt sporthall till ny grundskola	-75,0	0,0	-75,0	0,0	Förstudie ej påbörjad
RTJ Utbildningslokal räddningstjänst	-5,0	0,0	-5,0	0,0	Förstudie påbörjad
UPN Facilitetsbyggnad Hökens IP	-1,0	0,0	-1,0	0,0	Förstudie inkl. VBU
Totalt (mnr)	-1 585,0	-20,1	-1 585,0	0,0	

	Totalt per projekt (mnr)				Status
	Total budget	Utfall t.o.m. aug 2023	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget	
Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen					
UAN Ripans nya fsk	-86,0	-7,5	-86,0	0,0	Inv pågår
UAN Nytt gymnasium	-530,0	-440,7	-530,0	0,0	Inv pågår
UAN Grundskola Västerleden -Lillsidan	-480,8	-14,1	-480,8	0,0	Inv pågår
UAN Bredsands förskola (Storskogen)	-86,0	-6,7	-86,0	0,0	Projekt/systemh andling pågår
UPN Speakertorn	-2,5	-0,6	-2,5	0,0	Investering pågår
UPN Driftlokaler Kaptensgatan	-5,0	-4,3	-5,0	0,0	Inv pågår
UPN Omklädningsrum Korsängen	-20,0	-18,6	-20,3	-0,3	Inv pågår

UPN C Paviljong Enavallen	-14,0	-0,5	-14,0	0,0	Upphandling ej påbörjad
UPN Ny sporthall Västra Enköping med fritidsgård	-98,7	-5,1	-98,7	0,0	Investering pågår
VON LSS Åkersberg	-23,0	-3,2	-31,0	-8,0	Upphandling pågår
VON LSS Paviljong Hummelsta	-1,5	0,0	-1,5	0,0	Upphandling pågår
Totalt (mnkr)	-1 347,5	-501,3	-1 355,8	-8,3	

	Totalt per projekt (mnkr)				
	Total budget	Utfall t.o.m aug 2023	Avvikelse utfall mot budget	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget
Avslutade enskilda projekt under året					
UN Grillby ny fsk (2021)	-71,1	-71,2	-0,1	-71,2	-0,1
UN Hummelsta fsk (2022)	-69,6	-68,4	1,2	-69,6	0,0
Totalt (mnkr)	-140,7	-139,6	1,1	-140,8	-0,1

Kommentarer till investeringsredovisning, enskilda projekt

Investeringar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Grundskola Västerleden - Lillsidanskolan

Budgeten för år 2023 är 56,7 miljoner kronor och prognosen 41,4 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 15,3 miljoner kronor under budget. Årets avvikelse beror på att prognosen är justerad utifrån projektets tidsplan. Entreprenad pågår och tilläggsbudget är beslutad.

Grundskola Örsundsbro

Budgeten för år 2023 uppgår till 18,0 miljoner kronor och prognos är 8,5 miljoner kronor. Årets avvikelse beror på att prognosen är justerad utifrån projektets tidsplan. Projektets start är senarelagt. Kommunstyrelsen har beslutat att senarelägga projektets start och även när skolan tas i bruk.

Nytt gymnasium

Den beslutade investeringsbudgeten för projektet är 530,0 miljoner kronor. Projektet är i genomförandefas och entreprenaden pågår. Projektet ska vara klart för verksamhetsstart till höstterminen år 2024. Beräknad total prognos är i dagsläget 530,0 miljoner kronor. Dock finns dialog med entreprenör kring kostnadsökningar på grund av force major kopplat till kriget i Ukraina. Detta kommer kunna påverka projektets totala prognos.

Budgeten för 2023 är 184,4 miljoner kronor och prognosen är 194,1 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 9,7 miljoner kronor över budget. Årets avvikelse beror på att prognosen är justerad utifrån projektets tid- och betalningsplan gentemot entreprenör.

Investeringar upplevelsenämnden

Några enskilda projekt som följs upp för upplevelsenämnden är följande:

Kulturhus Joar

Budgeten för år 2023 är 6,5 miljoner kronor och prognosen är 1,79 miljoner kronor. Beslut av genomförande har inte skett.

Omklädningsbyggnad Korsängen

Entreprenad pågår och omklädningsbyggnaden på Korsängen planeras att vara färdigt hösten år 2023. Budgeten för år 2023 är 10,7 miljoner kronor och prognosen är i nivå med budget.

Ny sporthall Västra Enköping – Lillsidanskolan

Tilläggsbudget är beslutad och entreprenad har startat.

Investeringar Vård- och Omsorgsnämnden

LSS Åkersberg

Budgeten för 2023 är 11,3 miljoner kronor och prognosen är 7,3 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 3,98 miljoner kronor under budget.

Teknisk nämnd och Vård- och Omsorgsnämnden har begärt tilläggsbudget på 8,0 miljoner kronor för investeringen. Granskning av förfrågningsunderlag pågår.

8 Förväntad utveckling

Möjligheten att parera för omvärldsfaktorer minskar

Med det ansträngda ekonomiska läget och samtidigt stora variationer i väder och kostnader kommer det bli en utmaning även fortsättningsvis. Det blir viktigare än tidigare att balansera ambitionen med de resurser som finns framöver. Förvaltningen har under många år drivit effektiviseringar vilket gjort att när vi nu står i ett ansträngt läge finns inte så mycket marginal kvar att skära från för att klara ytterligare besparingar.

Tillgång och kostnad för livsmedel försätter att vara utmanande

Livsmedelsproducenterna har det tufft med skenande produktionskostnader. Det har lett till en minskad tillgång på bland annat ekologiska livsmedel. Sedan januari 2022 har livsmedelspriserna ökat med 30 procent i snitt vilket gör det svårt att klara budget och målen för ekologiska livsmedel. Även vädret i Sverige och Europa med torra och skyfall påverkar tillgång och pris på livsmedel.

Fortsatt ökande krav och administration

Ökningar av krav mot verksamheterna fortsätter att öka som tidigare, inte alltför sällan med krav på ny och omfattande administration. Historiskt har varje förvaltning själva hanterat tillkommande krav och tagit fram olika upplägg för att säkerställa implementering. För att klara utmaningarna framåt och minska administrationen behöver vi bli bättre på att bevaka och samordna inkommande krav till koncept för hela koncernen. Nyckeln till att klara nya krav på befintliga resurser är att förenkla och samordna för att underlätta för kärnverksamheten.

Attrahera och vidareutveckla våra medarbetare

Under 2023 har vi lyckats bra med att rekrytera den kompetens som vi behövt inom alla våra verksamheter. Konkurrensen är tuff då vi ligger nära tre större städer och för att attrahera nya medarbetare behöver vi kunna konkurrera med annat än löneläget. Friskvårdssatsningar, ambassadörsskap, möjlighet till distansarbete och gemensamma aktiviteter har lockat flera sökande till förvaltningen. Här behöver vi fortsätta att marknadsföra oss som arbetsgivare och kunna konkurrera med annat som är värdeskapande än löneläge. Vi ser ut utmaning med kompetensväxlingen kopplat till besparingar men försöker att hitta alternativ.

Förvaltningens arbete med utveckling

Förvaltningen har stort fokus på utveckling. Arbete pågår med flera kommunövergripande processer så som ett gemensamt samhällsbyggnadsflöde, intensivt arbete med översiktsplanering, lokalförsörjningen och projekt för minskad energiförbrukning. Samt nya arbetsformer inom förvaltningen med detaljplaneprocessen.

De kommande åren förväntas vara utmanande ekonomisk och förvaltningen ser behov av att utveckla ekonomi-, verksamhets- och kvalitetsstyrning för att på så sätt skapa effektiviseringar och i förlängningar kostnadseffektivitet. I och med att förvaltningen har många planerade och pågående investerings- och exploateringsprojekt arbetar förvaltningen aktivt med utveckling av projekt-, program och portföljstyrning kopplat till den av kommunen beslutade projektmodellen PEJL.

Digitalisering av samhällsbyggnadsflödet en förutsättning för digital transformation. Digitalisering av värdeskapande tjänster/möjligheter är en del av utvecklingen i samhällsbyggnadsflödet och digitaliseringsportföljen. Den digitala satsningen innebär att våra leveranser blir effektivare genom smartare arbetssätt, enklare samverkan och samskapande. Att digitalisera samhällsbyggnadsflödet bidrar till verksamhetsutvecklingen genom hela samhällsbyggnadsflödet, alltså inom upplevelse-, kommunlednings- och samhällsbyggnadsförvaltningen samt miljö och byggnadsförvaltningen.

Gemensamma arbetssätt och processer är grundläggande vid digital innovation och som en del i digitaliseringen och skapandet av ett samhällsbyggnadsflöde med ekonomi-, verksamhets- och

kvalitetsstyrning så kommer ett projekt-, portfölj- och resurshanterings verktyg att implementeras. Även verksamheten för Fastighet arbetar med utveckling och håller på att bemanna upp organisationen kopplat till energibesparingar för att kunna arbeta med energibesparingar i den löpande driften kopplat till beteendeförändringar. Ett stort arbete pågår med nya arbetssätt kopplat till business intelligence (BI) för att kunna analysera, visualisera och skapa möjlighet för datadrivna beslut kopplat till energiförbrukning. Även verksamheten för Vatten och avlopp håller på med en översyn av energiförbrukningen.

Verksamheten för Fastighet arbetar även med utveckling av lokalförsörjningsprocessen, då lokalförsörjningsstrategiuppdraget flyttats över till fastighet från och med årsskiftet. En samverkan med lokalsamordnare ute på förvaltningen under kommande månader kommer att ta fram en process för effektivare lokalhantering både strategisk, taktiskt och operativt.

Verksamheten för Fastighet kommer även fortsätta det pågående arbetet att utveckla ekonomistyrningen genom analysverktyg och nytt fastighetsystem för att på bästa sätt kunna skapa en ännu effektivare fastighetsdrift.

Inom verksamheten för Allmän plats ser förvaltningen ett behov av att fortsätta arbetet med mobility management kopplat till ökade krav på kommunens sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarhet. Mobility management är ett systematiskt och långsiktigt arbete där beteendepåverkan är centralt för att öka andelen hållbara transporter och för att uppnå ett effektivt användande av stadens infrastruktur.

Framtagande av markstrategi pågår som en del av det utvecklingsarbete som pågår inom verksamheten för Mark och Exploatering. Rekrytering av en markstrateg att göras i nära framtid. Utveckling av arbetet med markförvaltningen behöver också ske under året.

Förvaltningen har startat upp arbete med spendanalys för att följa upp förvaltningens inköps- och leverantörsmönster samt för att identifiera förbättringsmöjligheter och besparingspotentialer. Dessa uppföljningar kommer ske inom förvaltningen i samband med tertialuppföljningar.

Den förändringen som centralisering av ekonomi- och kommunikationsfunktioner innebär för både verksamheter och individer som berörs kommer att medföra att det tar tid innan nya processer och rutiner är på plats. Ytterligare en dimension av påverkan som behöver tas i beaktande är förändringarna i omvärlden.

9 Internkontroll

Internkontrollplanen för tekniska nämnden följs upp som ett eget ärende i juni och december. Se ärende TF2022/24 för att ta del av uppföljningen.

10 Uppföljning kvalitetsplan

Kvalitetsområde	Kvalitetsmål	Analys av måluppfyllelsen	
Kärnverksamhet	VA: Leverans av hälsomässigt säkert vatten	Vi levererar ett hälsomässigt säkert vatten för perioden enligt provtagning.	 Mycket god kvalitetsnivå
	VA: Uppfyllande av miljökrav gällande avlopp (dagvatten och spillvatten)	Vi har fortsatta utmaningar med att hålla kvalitetskrav i våra äldre anläggningar och därför är den statusen gul. Åtgärden för att lösa detta på sikt är bygget av kommunens nya avloppsreningsverk (ARV).	 Låg kvalitetsnivå
	VA: God status av VA-anläggningarnas förvaltning	Ny- och reinveseringsbehovet på våra anläggningar är fortsatt mycket högt vilket gör att statusen är gul. Detta är inget ovanligt då 80% av sveriges VA-huvudmän har liknande behov. Tills de stora generationsprojekten som nytt reningsverk och vattenverk är klara samt att vi ätit upp lige större del av vårt stora investeringsbehov bör vi bedöma statusen på våra anläggningar som gul även om vi håller vår planering.	 Låg kvalitetsnivå
	ALLMÄN PLATS: Vi utvecklar och förvaltar allmän platsmark och dess offentliga miljöer för Enköpings nuvarande och framtida invånare och besökare - GRÖNSTRUKTUR	Inga avvikelser mot planering för perioden. Arbetet pågår som planerat.	 God kvalitetsnivå
	ALLMÄN PLATS: Vi utvecklar och förvaltar allmän platsmark och dess offentliga miljöer för Enköpings nuvarande och framtida invånare och besökare - ANVÄNDNING OCH FLÖDEN	Arbetet med nytt busslinjenät tar mycket kapacitet där vi gjort förstärkningar inom projektledning. Utbyggnaden och förbättringar av infrastruktur är också i fokus samt arbetet med hållbarhetslöften och viable cities vilket gör att avdelningen har många aktiviteter som pågår samtidigt. Tillgänglighetsåtgärder i och med investerings- och reinvesteringsprojekt, t.ex. stigsystem Gröngarn, ny	 God kvalitetsnivå

Kvalitetsområde	Kvalitetsmål	Analys av måluppfyllelsen	
		grillplats för rullstolsburna, tillgängliga sittplatser Rådhusgården, m.m.	
	ALLMÄN PLATS: Vi utvecklar och förvaltar allmän platsmark och dess offentliga miljöer för Enköpings nuvarande och framtida invånare och besökare - YTOR OCH BELÄGGNING	Planerade och pågående projekt gällande ytor går över lag bra men vi har ökade kostnader kopplat till omvärldsläget som påverkar ekonomi och även beslut om ändringsbudget som innebär att ambitionen kommer att bli lägre resten av året.	 God kvalitetsnivå
	ALLMÄN PLATS: Vi utvecklar och förvaltar allmän platsmark och dess offentliga miljöer för Enköpings nuvarande och framtida invånare och besökare - GESTALTNING	Planerade aktiviteter och projekt har genomförts som planerat.	 Mycket god kvalitetsnivå
	ALLMÄN PLATS: Leverans av samhällsbetalda resor	Fortlöper enligt plan, inga kända störningar.	 Mycket god kvalitetsnivå
	FASTIGHET: Funktionsdugliga lokaler för kommunens verksamheter	Inga avvikelser under perioden. Planerat och avhjälpande underhåll löper på enligt plan.	 God kvalitetsnivå
	FASTIGHET: Rena lokaler för kommunens verksamheter	Leveransen flyter på och eventuella avvikelser tas om hand omgående.	 Mycket god kvalitetsnivå
	FASTIGHET: Produktion av nya objekt enligt beslut	Produktion av nya objekt fortsätter enligt plan. Vi har kunnat frigöra en projektledare till arbetet med det nya kommunhuset.	 God kvalitetsnivå
	MÅLTID: Leverans av måltider till förskola, skola och äldreomsorg	Vi har inga störningar eller avvikelser i våra leveranser för perioden.	 Mycket god kvalitetsnivå
	MÅLTID: Näringsriktiga måltider i enlighet med skollagen	Inga avvikelser från skollagens krav för perioden.	 Mycket god kvalitetsnivå
	MEX: Markförvaltning (teknisk nämnd)	Markreserven ska generera positiv avkastning och utvecklas och bevara andra värden än ekonomiska värden. Verksamheten reviderar kontinuerligt avgifterna för gällande avtal och säkerställer	 God kvalitetsnivå

Kvalitetsområde	Kvalitetsmål	Analys av måluppfyllelsen
		marknadsmässiga avgifter vid nyteckning av avtal.
	MEX: Exploateringsprojekt (PLEX)	Exploateringsverksamheten ska generera en positiv avkastning. Hållbarhetskrav ska tillämpas i markanvisningsavtal för minska samhällsutvecklingens negativa miljöpåverkan. Exploateringskostnader ska kontinuerligt vidarefaktureras till exploatörer. Kostnader förknippade med exploatering ska i så hög grad som möjligt bäras av exploatörer Markutveckling
	STRATEGISK PLANERING: Översiktsplanering och detaljplanering	<i>Uppföljning sker via PLEX till KS</i>
	STRATEGISK PLANERING: Stadsdelsutveckling	<i>Uppföljning sker via PLEX till KS</i>
	STRATEGISK PLANERING: Vattenplanering och genomförande av åtgärder	<i>Uppföljning sker via PLEX till KS</i>
	STABEN: Leverans av grunduppdrag och aktiviteter inom SBF:s ansvarsområde	Vi har klarat leveranserna i respektive ansvarsområde men har fortsatt hög arbetsbelastning.
	STABEN: Extern och intern kommunikation inom SBFs ansvarsområden	Vi har kunnat säkerställa information externt och prioriterad driftrelaterad kommunikation. Från 1:a augusti centraliserades verksamhetsstödet kommunikation.
	STABEN: Interna kontroller och uppföljningar genomförs enligt instruktioner och rutiner	Alla planerade kontroller och uppföljningar kunde genomföras enligt plan.
Målgrupp	Trygghet i det offentliga uterummet och i trafiken	I SCB medborgarundersökning för 2022 följer vi upplevelsen av trygghet utomhus på kvällar och nätter. Utfallet för 2022 var

◆ God kvalitetsnivå

◆ God kvalitetsnivå

● Mycket god kvalitetsnivå

◆ God kvalitetsnivå

◆ God kvalitetsnivå

● Mycket god kvalitetsnivå

◆ God kvalitetsnivå

◆ God kvalitetsnivå

Kvalitetsområde	Kvalitetsmål	Analys av måluppfyllelsen	
		<p>samma som för 2021 och låg på 75% vilket också är rikssnittet. Boende i Enköping uppgav att 63% kände sig trygga att vistas ute efter mörker. Boende i kransort uppgav att 81% kände sig trygga och boende på landsbygd uppgav att 91% kände trygghet att vistas utomhus när det är mörkt. I undersökningen tillkom detta år en standardfråga om skötsel av allmän plats. Enköpings kommun fick ett högt utfall när det gäller parker, torg, lekplatser och naturområden. Däremot finns förbättringar att göra gällande badplatser och snabbare åtgärder vid skadegörelse.</p>	
Medarbetare	Låg sjukfrånvaro inom SBF	<p>Utfallet för januari till juni var 6,2% för hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Den är fortsatt högre än mot startåret 2019 och på samma nivåer som 2022. När det gäller kort sjukfrånvaro ser vi att fler stannar hemma från jobbet vid förkylningssymptom vilket är positivt då risken för smitta minskar. De verksamheter som haft högre utfall är fastighet, måltid och VA där åtgärder pågår. <i>Lång sjukfrånvaro jan-juni var 2,9%</i> <i>Kort sjukfrånvaro jan-juni var 3,4%</i></p>	 Låg kvalitetsnivå
	God arbetsmiljö	<p>Utfall för tertial 2 finns ännu inte tillgängligt då medarbetarundersökningen genomförs i september på förvaltningen.</p>	 Bedöms ej
	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	<p>Samhällsbyggnadsförvaltningen fortsätter att ligga kvar på ungefär samma nivå som föregående två åren. 2023 backade vi lite på motivation och styrning mot tidigare år. Högst utfall fick vi på frågan om arbetet känns meningsfullt. Det</p>	 God kvalitetsnivå

Kvalitetsområde	Kvalitetsmål	Analys av måluppfyllelsen
		tycker 91% av alla som svarade. Ett område för oss att förbättra är våra chefers förmåga att inspirera till nya arbetssätt. På den frågan hade vi ett utfall på 56%.
Hållbarhet	Öka miljömedvetenheten och bli mer klimatsmart	Miljö och hållbarhetsfrågor är en stor del av förvaltningens vardagliga arbete. Medarbetarna har i hög grad en god miljömedvetenhet. Däremot har förvaltningen inte kunnat bibehålla den officiella Miljöcertifieringen på grund av resursbrist. Men implementerade rutiner och arbetssätt som gjordes för denna fortlöper.
Ekonomi	Driftsbudget i balans	<i>Uppdateras till nämndsammanträdet.</i>

God kvalitetsnivå

11 Verksamheten för vatten- och avlopp

11.1 Komponenttyp

Komponenttyp	Avskrivningstid intervall
Stomme och grund	30 - 80 år
Markanläggning	10 - 30 år
Under jord	15 - 80 år
Ovan jord	5 - 50 år
El	10 - 20 år
VVS	15 - 50 år
Övrig byggnation	10 år
Styr och larm	15 år

11.2 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2022	Utfall jan-aug 2022	Utfall jan-aug 2023	Budget 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	109,9	73,5	75,8	116,2	114,5	-1,7
Bidrag (intäkter)	0,6	0,5	0,7	0,1	0,1	0
Övriga intäkter	17,4	10	11,5	21	21	0
Summa intäkter	127,9	84	88	137,3	135,6	-1,7
Personalkostnader	-30,7	-19,2	-23,3	-42,7	-38,7	4
Bidrag (kostnader)				0		0
Köp av verksamhet	-1,3	-0,8	-0,9	0		0
Lokalhyror	-1,2	-0,9	-1,8	-1,1	-2,9	-1,8
Övriga driftskostnader	-68,3	-46,1	-46,6	-62,7	-67,1	-4,4
Kapitaltjänstkostnader	-26,3	-16,9	-22,1	-30,8	-32,6	-1,8
Summa kostnader	-127,8	-83,9	-94,7	-137,3	-141,3	-4
Summa totalt (mnkr)	0,1	0,1	-6,7	0	-5,7	-5,7

11.3 Ekonomisk analys

Verksamheten för Vatten och avlopp visar ett prognostiserat underskott på 5,7 miljoner kronor jämfört med budget för 2023. Årets resultat har belastats med engångskostnader som avser utredningskostnader kopplat till investeringar. Det medför högre driftskostnader jämfört med budget.

Verksamheten har dock ett överskott för personalkostnader jämfört med budget på grund av

vakanser. Dock kommer vissa tjänster att tillsättas under året.

Det pågår arbete med energibesparingar inom verksamheten för vatten och avlopp. Energikartläggning av anläggningar har skett och det har startats upp arbete som kommer pågå under hösten med att minska energianvändningen samt se över effekttoppar.

En förändring inom verksamheten för Vatten och avlopp är att det pågår ett arbete med förändrad organisationsstruktur, vilket kommer att innebära bättre ekonomisk styrning och uppföljning.

11.4 Åtgärder för budget i balans

Arbete pågår inom verksamheten med att optimera energi- och effektanvändning i anläggningarna inom vatten och avlopp. Energikartläggning har skett för att se vilka investeringar som har störst effekt. Utöver detta pågår projekt med att minska energianvändningen genom att arbeta med beteendeförändringar.

Verksamheten har påbörjat nytt arbetssätt kopplat till uppföljning av avtalstrohet för inköp och även kommunövergripande uppföljning av produktkategorier i större utsträckning. Detta bör kunna leda till besparingar.

Arbete pågår med att utveckla budgetarbetet och den ekonomiska uppföljningen inom verksamheten. Vilket kommer skapa möjligheter för en effektivare styrning av verksamheten.

11.5 Nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023
Total kostnad per ansluten	2 643,00	2 809,20	2 766,40
Total kostnad per kubikmeter levererat dricksvatten	33,00	35,20	34,80
Andel drift- och underhållskostnad av total kostnad	78,2 %	75,2 %	79,9 %
Andel räntor och avskrivningar av total kostnad	24,6 %	26,2 %	27,5 %
Nyinvesteringar per ansluten	2 877,39	2 236,50	7 414,70
Reinvesteringar per ansluten	1 186,50	1 186,50	1 775,20
VA taxa typhus A	9 516,00	9 801,50	9 802,20
Antal anslutna personer	34 701 st	35 738 st	34 701 st
Antal anläggningar	6 352 st	6 413 st	6 469 st

11.6 Investeringsredovisning

11.6.1 Investeringsredovisning, årligt budget (mnkr)

Investeringar 2023 (mnkr)	Budget 2023	Utfall jan-aug 2023	Prognos helår 2023	Avvikelse prognos mot budget
Vatten och avlopp – Nyinvestering	-198,7	-56,8	-119,4	79,3
Vatten och avlopp – Reinvestering	-51,7	-33,3	-64,5	-12,8
Vatten och avlopp - Anslutningsavgifter	-86,3	-56,3	-96,9	-10,6
Totalt (mnkr)	-336,7	-146,4	-280,8	55,9

Kommentarer till taxefinansierad investeringsredovisning, årlig budget

11.6.2 Investeringsredovisning, enskilda projekt (mnkr)

I tabellerna nedan redovisas både projekt med och utan genomförande beslut från kommunstyrelsen samt de projekt som tagits i bruk under året.

	Totalt per projekt (mnkr)				Status
	Total budget	Utfall t.o.m. aug 2023	Total prognos	Avvikelse prognos mot budget	
Enskilda projekt utan genomförandebeslut från kommunstyrelsen					
VA Ekudden	-12,0	-3,7	-25,8	-13,8	Projekt/systemh andling pågår
VA Märsön	-180,0	-3,4	-180,0	0,0	Behovsa naly s pågår
Totalt (mnkr)	-192,0	-7,1	-205,8	-13,8	

	Totalt per projekt (mnkr)				Status
	Total budget	Utfall t.o.m. aug 2023	Total prognos	Avvikels e prognos mot budget	
Pågående enskilda projekt med genomförandebeslut från kommunstyrelsen					
VA Nytt reningsverk	-1 260,0	- 181,1	-1 260,0	0,0	Investeri ng pågår
VA Kolarvik Sjöängarna	-110,0	-35,4	-123,5	-13,5	Investeri ng pågår

VA Ny dricksvattenförsörjning	-900	-1,9	-900	0	Upphandling ej påbörjad
Totalt (mnkr)	-2 270,0	-218,4	-2 283,5	-13,5	

Kommentarer till taxefinansierad investeringsredovisning, enskilda projekt

Budget för investeringar inom vatten- och avloppsområdet 2023 uppgår till 336,7 miljoner kronor och prognosen är 280,8 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 55,8 miljoner kronor under budget. Avvikelsen beror bland annat på att entreprenaderna för flera av de större projekten har skjutits fram i tiden på grund av senarelagda starttider för projekten.

Budgeten för året är uppdelad på 13 samlingsposter och 5 projekt med enskild budget, dvs enskilda projekt enligt reglerna för investering.

Nedan redovisas avvikelser inom samlingsposterna för större projekt.

VA ledningsnät SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 11,4 miljoner kronor och prognos för året är 19,0 miljoner kronor. Det ger en avvikelse på 7,6 miljoner kronor över budget. Det beror bland annat på försenad genomförande för ett projekt, vilket medfört att en del av projektutgifterna faktureras år 2023 istället för som tidigare planerats 2022.

Nyinvestering vattenverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten 2023 är 23,6 miljoner kronor och prognosen för 2023 är 2,8 miljoner kronor. Det ger en avvikelse på 20,8 miljoner kronor under budget. Största delen av orsaken till avvikelsen är att ett projekt befinner sig i planeringsfas och inte kommer att övergå i genomförandefas under 2023.

Nyinvestering avloppsverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten 2023 är 1,0 miljoner kronor och prognosen för 2023 är 1,0 miljoner kronor.

Nyinvestering Dagvattenanläggningar SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten 2023 är 2,0 miljoner kronor och prognosen för 2023 är 1,3 miljoner kronor.

Reinvestering Ledningsnät SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 28,0 miljoner kronor och prognosen 35,4 miljoner kronor. Det ger en avvikelse på 7,4 miljoner kronor över budget. Avvikelsen beror bland annat på att det årsvisa genomförandet av fleråriga projekt förändrats mot tidigare planering.

Större projekt som pågår inom samlingsposten Reinvesteringar Ledningsnät är Munksunds-Hantverksgatan-Kungsgatan, projekt vid Lillsidan-Dr Westerlunds gata och förnyelse vid Magasinsgatan-Kaptensgatan till följd av stadsdelsutvecklingen på Lillsidan längsmed Dr Westerlundsgata samt omläggning av spillvattenledningar Örsundsbro avloppsreningsverk.

Reinvestering vattenverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 10,4 miljoner kronor och prognosen är 10,3 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 0,1 miljoner kronor under budget. Avvikelsen beror bland annat på

försenade projektstarter jämfört med tidigare planering samt att några projekt är i planeringsstadiet och därför inte hinner genomföras i sin helhet under året vilket påverkar prognoserna för året.

Reinvestering avloppsverk SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 12,3 miljoner kronor och prognosen 17,2 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 4,9 miljoner kronor över budget. Avvikelsen beror bland annat på att det årsvisa genomförandet av fleråriga projekt förändrats mot tidigare planering.

Avloppsverk Enköping stödåtgärder SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 0,6 miljoner kronor och prognosen är 0,7 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 0,1 miljoner kronor över budget. Här genomförs endast nödvändiga åtgärder för att reningsverket ska fungera tills det nya avloppsreningsverket är i drift.

Reinvesteringar Dagvattenanläggningar SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 0,4 miljoner kronor och prognosen 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror bland annat på oförutsedda investeringsutgifter i vissa dagvattenanläggningar.

Fordon SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 0,6 miljoner kronor och prognos 0,5 miljoner kronor.

Exploatering nya nät SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten är 30,0 miljoner kronor och prognosen är 42,0 miljoner kronor, vilket är en avvikelse på 12 miljoner kronor över budget. Avvikelsen har flera orsaker. Avvikelsen beror bland annat på att det årsvisa genomförandet av fleråriga projekt förändrats mot tidigare planering. Några projekt har prognoser som överskrider budget medan några har prognoser under budget för året. Flera projekt är i planeringsfas, men är planerade att genomföras under året. Tidplanen för VA-exploatering styrs av exploitörens tidplan.

Nya omvandlingsområden SAMLINGSPOST

Samlingsposten består bland annat av projekten VA Ekudden, VA Kolarvik Sjöängarna och VA Märsön.

Total budget för samlingsposten år 2023 är 54,8 miljoner kronor och prognosen är 53,4 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 1,4 miljoner kronor under budget. Orsaken är att utbyggnaden av VA i omvandlingsområdena Märsön och Ekudden är senarelagda.

Övriga nyinvesteringar ledningar SAMLINGSPOST

Total budget för samlingsposten 2023 är 1,5 miljoner kronor och prognosen är 1,4 miljoner kronor.